

ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ЕЛЕКТРОННОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ НА ІННОВАЦІЙНІЙ ОСНОВІ

Стратегічна значущість електронної промисловості для становлення і розвитку інноваційної економіки, „економіки знань”, розвитку п’ятого технологічного укладу обумовлює необхідність випереджаючого її розвитку. Але саме ця галузь за часи незалежності України зазнала великого руйнування. Стан підприємств електронної промисловості свідчить, що вона знаходиться в глибокій структурно-технологічній кризі (низька ефективність виробництва, катастрофічний знос основних засобів, технологічна відсталість, низька можливість залучення інвестицій для інноваційного розвитку). На тлі динамічного розвитку світової електроніки вітчизняна електронна промисловість останні 20 років не лише не розвивається, навпаки, руйнується.

Тому наразі гостро постає питання розвитку електронної промисловості на інноваційній основі. Відсутність стратегії розвитку електронної промисловості, яка б розкрила її основні структурні елементи, визначила зміст та сприяла створенню науково обгрунтованого організаційно-економічного механізму розвитку електронної промисловості на інноваційній основі, визначило необхідність подальших досліджень із зазначених питань.

Актуальні питання розвитку електроніки віддзеркалені в роботах російських авторів: Т. Палташева [1], В. Петропавловського [2], І. Покровського [3].

Сучасні напрями розвитку високотехнологічних виробництв розглянуто в роботах українських дослідників: О. Амоші [4], В. Горбуліна [5], В. Падалки [6], Л. Федулової [7].

Незважаючи на значну кількість публікацій у вітчизняній і зарубіжній літературі, які присвячено дослідженням інноваційного розвитку високотехнологічних виробництв, методичні та практичні питання розвитку електронної промисловості в умовах глобалізації потребують подальшого дослідження.

Метою статті є розробка методичних положень і практичних рекомендацій, спрямованих на підвищення розвитку електронної промисловості України на інноваційній основі.

За останнє десятиріччя в Україні сформувалися не тільки теоретичні, але і практичні пріоритети розвитку галузей промисловості із значною питомою вагою електроніки: ІТ-сектор, авіаційна та ракетно-космічна промисловість, оборонно-промисловий комп-

лекс. Саме ці галузі промисловості є стратегічно важливими для України, вони визначають потребу в сучасних електронних продуктах, які повинні задовольняти у тому числі підприємства з виробництва електричного, електронного та оптичного устаткування. Але, як свідчить аналіз обсягу реалізованої продукції цих підприємств, вони не є провідними в промисловості України: питома вага реалізованої промислової продукції цих підприємств у загальному обсязі реалізованої продукції промисловості у 2012 р. дорівнювала близько 2,7%. За останні п’ять років цей відсоток зменшився на 0,3%. У структурі машинобудування обсяг реалізованої продукції цих підприємств порівняно з 2007 р. був більш нижчим і у 2012 р. він дорівнював 21,2% (табл. 1).

Аналіз розвитку галузі свідчить, що в період ринкових трансформацій електронна промисловість зазнала значних негативних кількісних та якісних змін, які охоплювали усі основні процеси створення наукоємної електронної продукції. Ці негативні тенденції спостерігаються і зараз, що привело у 2012 р. до зменшення темпів виробництва електричного, електронного та оптичного устаткування порівняно з машинобудуванням на 5,6% (табл. 2).

Аналіз діяльності окремих підприємств електронної промисловості свідчить, що лише деякі з них досягли докризових результатів отримання чистого доходу (виручки) від реалізації продукції. Для кожного третього підприємства характерною є неприбуткова діяльність (табл. 3).

Україна зараз, за результатами аналізу, втратила конкурентоспроможність промисловості електронних компонентів: лише невелика кількість електронних компонентів, які виробляються на українських підприємствах, є конкурентоспроможними на внутрішньому та зовнішньому ринках. Тому розробка конкурентоспроможних апаратів і приладів, систем зв’язків і телекомунікацій, у тому числі і у стратегічних галузях (ІТ-сектор, авіаційна та ракетно-космічна промисловість, оборонно-промисловий комплекс) безпосередньо залежить від світових досягнень у сфері розробки електронних компонентів. На цей час є залежність розвитку високотехнологічних галузей промисловості України від зовнішнього постачання електронних компонентів.

Встановлено, що інвестиції в основний капітал

Таблиця 1

Обсяг реалізованої промислової продукції у 2007 – 2012 роках, %*

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Питома вага виробництва електричного, електронного та оптичного устаткування у загальному обсязі промисловості	3,0	2,8	3,0	2,6	2,6	2,7
Питома вага виробництва електричного, електронного та оптичного устаткування у загальному обсязі машинобудування	21,6	21,0	28,5	23,8	22,3	21,2

*Розраховано автором за даними Державної служби статистики України

Таблиця 2

Індекси виробництва у машинобудівній промисловості, % до попереднього періоду*

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Машинобудування	107,1	111,8	119,0	100,3	55,1	136,1	117,2	94,0
у тому числі:								
виробництво машин та устаткування	112,2	102,9	103,0	98,2	62,4	121,1	112,5	90,0
виробництво електричного, електронного та оптичного устаткування	90,8	110,7	129,1	93,2	71,8	124,2	114,7	88,4

*Інформація Державної служби статистики України „Індекси промислової продукції” (2000 – 2012 рр.). [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>

Таблиця 3

Фінансові результати підприємств з виробництва електричного, електронного та оптичного устаткування до оподаткування у 2009 – 2011 рр., млн грн*

Роки	Підприємства, які одержали прибуток		Підприємства, які одержали збиток	
	у % до загальної кількості підприємств	Фінансовий результат	у % до загальної кількості підприємств	Фінансовий результат
2009	63,9	2791,4	36,1	788,4
2010	64,8	1994,5	35,2	856,8
2011	69,0	3362,5	31,0	1180,5

*Складено автором за даними Державної служби статистики України

підприємств, що мають виробництва електричного, електронного та оптичного устаткування, у загальному обсязі інвестицій в основний капітал промисловості у 2012 р. склали лише 1,3%. У абсолютному значенні за рахунок коштів державного бюджету було освоєно (використано) підприємствами з виробництва електричного, електронного та оптичного устаткування 7624 тис. грн у 2012 р., що майже у 6 разів більше порівняно з 2011 р., але ця сума на 423 тис. грн є меншою, ніж у 2010 р. Проведений розрахунок показника рентабельності власного капіталу

свідчить про неефективне використання бюджетних коштів. Таким чином, низький обсяг інвестицій та неефективне їх використання не дають змогу підприємствам оновлювати основні засоби. Відсутність оновлення основних засобів є характерною для більшості підприємств електронної промисловості. У 2007 – 2011 рр. тільки на двох підприємствах з тих, на яких був проведений аналіз, а саме на ПАТ „Коннектор” та на ПАТ „Рівненський радіотехнічний завод” спостерігається значне оновлення основних засобів.

Виявлені негативні тенденції розвитку електрон-

ної промисловості зумовили необхідність структурних змін шляхом приватизації, корпоратизації та реструктуризації підприємств. Але структурні зміни не дозволили сформувати об'єднання: асоціації, корпорації, консорціуми, концерни. У електронній промисловості вони представлені незначною кількістю підприємств, тоді як саме вони, як показує світовий досвід, забезпечують основну зайнятість, найбільший обсяг реалізації продукції та переважну частку капітальних інвестицій.

Використання сценарного підходу надає змогу визначити інвестиційну привабливість підприємств електронної промисловості. Оптимістичний сценарій пов'язано з впровадженням інновацій та використанням повною мірою можливостей інституціонального середовища, песимістичний – їх відсутністю.

Як для оптимістичного, так і песимістичного сценаріїв було проведено розрахунки показників ефективності господарської діяльності (y). Інформаційною базою для розрахунку є показники двадцяти одного підприємства високотехнологічних галузей промисловості: рентабельність реалізованої продукції, рентабельність сукупних активів, рентабельність обігового капіталу та частка зносу основних засобів.

На рис. 1 наведено графік зміни ефективності господарської діяльності у для оптимістичного та песимістичного сценаріїв за t років (2007 – 2016 рр.). Розрахунок показника при оптимістичному сценарії дозволяє стверджувати, що при впровадженні інновацій зростає ефективність господарської діяльності. Ці підприємства є привабливими для інвесторів.

Використання цих сценаріїв дозволило визначити типи підприємств електронної промисловості щодо різного рівня їх значущості у розвитку електронної про-

мисловості. Доцільним вважається визначення трьох груп підприємств: до першої групи входять підприємства, що мають свою ринкову нішу в Україні та за її межами і мають намір розвиватися на базі модернізації і впровадження нових прогресивних технологій та формувати вітчизняні бренди згідно з тенденціями розвитку світового ринку; друга група включає підприємства, стратегію розвитку яких визначають інші, у тому числі іноземні фірми, вони працюють під брендами цих компаній; третя група – це підприємства, які є дистрибуторами з продажу електронних виробів і виконують сервісне обслуговування. Визначена перша група підприємств заслуговує на увагу з боку Уряду.

Необхідність особливої уваги до підприємств першої групи пов'язано з низьким рівнем інноваційної діяльності: питома вага підприємств, що впроваджували інновації, за останні роки зменшилась і у 2011 р. дорівнювала 39,3%. Питома вага інноваційної продукції в загальному обсязі реалізованої промислової продукції складає 8,0%. Аналіз даних табл. 4 свідчить не тільки про низьку інноваційну активність підприємств електронної промисловості, але й про негативні тенденції зниження цієї активності.

Дослідження дозволило визначити проблемні аспекти наукової підтримки інноваційної діяльності підприємств електронної промисловості, а саме, що для електронної промисловості України характерною є відсутність інтеграційних процесів наукового та промислового потенціалу. Особливість електронної промисловості України полягає в тому, що вона має величезний науковий і виробничий потенціал, який не є адаптованим до потреб світової електроніки. Впродовж двадцяти років незалежності в умовах приватизації та

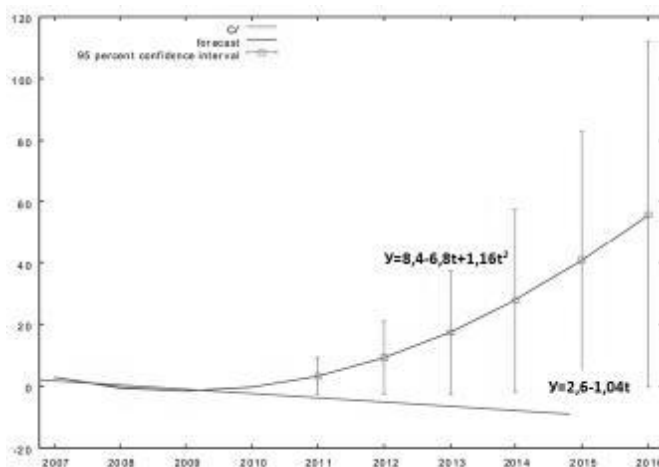

Рис. 1. Графік зміни ефективності господарської діяльності підприємств для оптимістичного та песимістичного сценаріїв

реструктуризації промисловості в Україні не сформувалося ядро електронної промисловості, яке сприяло б подоланню відставання в базових технологіях. Як показало дослідження, в наслідок низького рівня впровадження технологій, у тому числі високих технологій, електронна промисловість України майже не зазнала значних технологічних змін за останні п'ять років.

Основною перешкодою з впровадження інновацій на підприємствах електронної промисловості є відсутність фінансових ресурсів (рис. 2). Починаючи з 2009 р. загальний обсяг витрат на інноваційну діяльність зменшився майже на 30%.

У загальному обсязі фінансування інноваційної діяльності підприємств з виробництва електричного та електронного устаткування майже 90% належить власним коштам, у 2011 р. кошти державного бюджету склали трохи більш ніж 6%. Інвестиції вітчизняних інвесторів за всі п'ять років були незначними. Заслужує на увагу зростання у 2011 р. іноземних інвестицій до 3,05%. Після кризи 2009 р. зменшились кредити: у 2011 р. вони дорівнювали 0,17% від загального обсягу фінансування інноваційної діяльності підприємств з виробництва електричного та електронного устаткування.

Серед чинників, які не сприяють інноваційній діяльності, встановлено слабе забезпечення висококваліфікованими кадрами. Проблема кадрів для електронної промисловості України є достатньо гострою.

Кадровий потенціал багатьох підприємств перебуває у критичному стані – майже всі інженери в передпенсійному і пенсійному віці, а рівень заробітної плати впродовж останніх років не дозволив зберегти середнє покоління й залучити талановиту молодь. З урахуванням значної ролі освітнього потенціалу у забезпеченні електронної промисловості кадрами, запропоновано кадрову проблему вирішувати на регіональному рівні при тісній співпраці й об'єднанні можливостей, потенціалу і ресурсів ВНЗ, підприємств та бізнес-груп, які представляють електронну продукцію у регіоні. Необхідним є створення навчально-наукових центрів підвищення кваліфікації інженерних кадрів для електронної промисловості при регіональних центрах інноваційного розвитку.

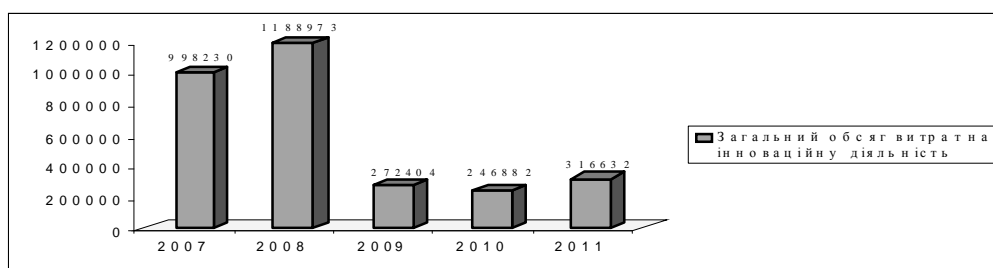
В Україні, не зважаючи на проблеми, що стримують розвиток електронної галузі, є перспектива розвитку електронної промисловості на інноваційній основі завдяки наявності сировинної, технологічної,

Таблиця 4

Показники інноваційної діяльності підприємств з виробництва електричного та електронного устаткування*

	2007	2008	2009	2010	2011
Питома вага підприємств, що займалися інноваційною діяльністю, %	27,6	25,3	23,8	24,1	26,2
Питома вага підприємств, що впроваджували інновації, %	-	-	44,9	43,5	39,3
Питома вага інноваційної продукції в загальному обсязі реалізованої промислової продукції, %	19,6	н/д	14,8	10,2	8,0

*Розраховано автором за даними Державної служби статистики України

Рис. 2. Загальний обсяг витрат на інноваційну діяльність підприємств з виробництва електричного та електронного устаткування, тис. грн (складено автором за даними Державної служби статистики України)

наукової та виробничої бази створення хімічно чистих матеріалів для електронної техніки. Наявність таких матеріалів при достатньому фінансуванні дозволить здійснювати розробку й виробництво сучасних, конкурентоспроможних на світовому ринку електронних компонентів і структур.

Виходячи з підходу до електроніки як до науки та процесу, необхідно державну політику та пріоритети розвитку наукового та виробничого потенціалу електронної промисловості об'єднати у рамках Стратегії розвитку електронної промисловості (рис. 3).

Стратегію розвитку електронної промисловості визначають інтеграційні процеси в світовий ринок. Це обумовлює її зв'язок із стратегією глобалізації і з мультинаціональною стратегією, яка дає змогу урахувати умови ведення бізнес-процесів кожної країни. В Україні необхідно розробляти транснаціональну стратегію щодо розвитку ракетно-космічної та авіаційної промисловості і оборонно-промислового комплексу, для яких злиття і поглинання розширюють можливості підприємств. Стратегію модернізації й інноваційного розвитку, стратегію дослідження і розробок та інвестиційного забезпечення насамперед слід розробляти підприємствам промисловості електронних компонентів, радіопромисловості, промисловості засобів зв'язку та обчислювальної техніки, приладобудування.

Розробка стратегії розвитку електронної промис-

ловості потребує наявності галузевої інформаційної системи оцінки потенціалу електронної промисловості. На рис. 4 наведено запропоновану модель галузевої інформаційної системи оцінки потенціалу електронної промисловості P у вигляді графа GXU.

X – це вершини графа, кожна з яких визначає відповідний потенціал та має такий вигляд:

$$X = \{P, P_{no}, P_{pr}, P_k, P_{inv}, P_r, P_{ins}\}$$

U – це множинність ребер (дуг) графа, які визначають зв'язки між потенціалами.

У табл. 5 наведено показники галузевої інформаційної системи оцінки потенціалу електронної промисловості.

Розвиток електронної промисловості на інноваційній основі передбачає:

1. Збільшення зв'язків між потенціалами:

$$|U_{no}| + |U_{pr}| + |U_k| + |U_{in}| + |U_r| + |U_{is}| \rightarrow \max$$

2. Збільшення загального потенціалу електронної промисловості P на основі зростання наукового, виробничого, кадрового, інноваційного, ринкового і інституціонального потенціалу.

Згідно з моделлю галузевої інформаційної системи загальний потенціал P визначається таким чином:

$$P = P_{no} + P_{pr} + P_k + P_{in} + P_r + P_{is}, \text{ де}$$

кожен з вказаних потенціалів для одного підприємства, наукової організації, кадрового складу підприєм-

Рис. 3. Схема формування стратегії розвитку електронної промисловості України на інноваційній основі

емства, впроваджених інновацій на підприємстві, що використовуються підприємством, інфраструктурних складових змінюється від 0 до 1 залежно від значення коефіцієнтів $K_p, K_c, K_{kc}, K_g, K_s, K_z$. Тому для одного підприємства P приймає значення:

$$0 \leq P \leq 6$$

Для t підприємств максимальне значення P буде дорівнювати $6 \times t$.

Апробація запропонованої моделі галузевої інформаційної системи оцінки потенціалу електронної промисловості (P) була виконана на прикладі оцінки потенціалу семи підприємств електронної промисловості. Коефіцієнти для розрахунку оцінки потенціалу було визначено за допомогою експертного опитування (табл. 6).

Для семи підприємств максимальна оцінка загального потенціалу P дорівнює 42 умов. од. (7×6); для підприємств, де було проведено дослідження, загальний потенціал оцінюється в 15,2 умов. од., що складає 36,2%.

Проведені розрахунки свідчать, що більше половини загального потенціалу підприємств, що аналізуються, не використовується для розвитку електронної промисловості. Найбільш низьку оцінку має використання потенціалу наукових організацій, де проводяться дослідження і розробки у сфері електроніки для підприємств, що аналізуються; використання потенціалу інституціональної системи, що забезпечує розвиток електронного виробництва досліджених підприємств; потенціал інновацій, впроваджених в електронне виробництво досліджених підприємств. Розвитку вказаних потенціалів повинна бути приділена особлива увага при розробці Стратегії розвитку електронної промисловості.

На підставі проведених досліджень, доцільним вважається визначення підприємств електронної про-

мисловості, які є „точками зростання”. Як свідчать розрахунки найбільш ефективними є підприємства ВАТ „Компанія „Дніпро”, ПАТ Мукачівський завод „Точприлад”, ПАТ НТК „Електронприлад”, ПАТ „Інгул”, ВАТ „Укрп’єзо”, ПАТ „Рівненський радіотехнічний завод”. Саме ці підприємства мають змогу бути ініціаторами створення асоціації підприємств електронної промисловості та розробки проекту стратегії розвитку електронної промисловості.

Механізм інвестиційного забезпечення реалізації Стратегії розвитку електронної промисловості передбачає: створення центру сприяння розвитку електроніки в Україні; забезпечення інформаційно-рекламної і маркетингової діяльності в реалізації інвестиційних проектів; формування пакету інвестиційних пропозицій і бізнес-планів у сфері розвитку електронної промисловості в Україні; підвищення обсягу інвестицій в розвиток електронної промисловості за рахунок власних коштів підприємств і залучення іноземних інвесторів; формування спільних з міжнародними компаніями проектів у сфері розробки інноваційних електронних продуктів; розробка заходів (семінари, круглі столи, конференції з проблематики) для залучення інвестицій, що забезпечують трансфер технологій п’ятого технологічного укладу; формування переліку об’єктів, які потребують інвестицій з вказівкою їх обсягів і першочерговості; розробка кредитних програм для довгострокового кредитування розвитку інфраструктури.

Література

1. Палташев Т. Т. Шанс для отечественной гражданской электроники – специализированный технопарк [Электронный ресурс] / Т. Т. Палташев // Безопасность и экология. – 2007. – № 9. – сент. – Режим доступа : http://www.antiatom.ru/2007_9-6.php 2. Петропавловский В. П. Системный интегратор или дис-

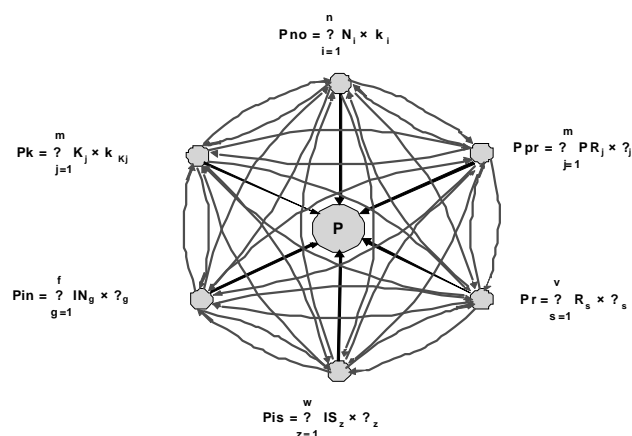

Рис. 4. Модель інформаційної системи оцінки потенціалу електронної промисловості

Показники галузевої інформаційної системи оцінки потенціалу електронної промисловості

Значення показника	Умовні позначення	Значення показника	Умовні позначення	Значення Показника	Умовні позначення
Потенціал наукових організацій, де проводяться дослідження і розробки у сфері електроніки	$P_{no} = \sum_{i=1}^n N_i \times K_i$	i -а наукова організація, i змінюється від 1 до n , де n – кількість наукових організацій	N_i	Питома вага досліджень і розробок у сфері електроніки в i -й науковій організації	K_i
Потенціал підприємств, що мають електронне виробництво	$P_{pr} = \sum_{c=1}^m PR_c \times K_c$	c -е підприємство, c змінюється від 1 до m , де m – кількість підприємств, що мають електронне виробництво	PR_c	Питома вага електронного виробництва на c -м підприємстві	K_c
Потенціал кадрів підприємств, що мають електронне виробництво	$P_k = \sum_{c=1}^m K_c \times K_{kc}$	Кадри на c -м підприємстві, c змінюється від 1 до m , де m – кількість підприємств, що мають електронне виробництво	K_c	Питома вага кадрів, зайнятих в електронному виробництві на c -м підприємстві	K_{kc}
Потенціал інновацій, впроваджених в електронне виробництво усіх підприємств	$P_{in} = \sum_{g=1}^f IN_g \times K_g$	g -я інновація, g змінюється від 1 до f , де f – кількість інновацій, впроваджених в електронне виробництво усіх підприємств	IN_g	Питома вага інновацій, впроваджених в електронне виробництво усіх підприємств	K_g
Потенціал ринку вітчизняної електронної продукції	$P_r = \sum_{s=1}^v R_s \times K_s$	Обсяг ринку s -виду електронної продукції, s змінюється від 1 до v , де v – кількість видів електронної продукції	R_s	Питома вага s -виду електронної продукції вітчизняного виробництва на ринку	K_s
Потенціал інституціональної системи, що забезпечує розвиток електронної промисловості	$P_{is} = \sum_{z=1}^w IS_z \times K_z$	z -й елемент інституціональної системи, z змінюється від 1 до w , де w – кількість елементів інституціональної системи	IS_z	Питома вага елементів інституціональної системи, що забезпечують розвиток електронної промисловості	K_z

Таблиця 6

Коефіцієнти для розрахунку оцінки потенціалу*

Підприємства	Показники						Усього
	K_i	K_c	K_{kc}	K_g	K_s	K_z	
ПАТ „Сатурн”	0,3	0,8	0,8	0,3	0,5	0,1	2,8
ПАТ „Коннектор”	0,1	0,4	0,4	0,3	0,6	0,1	1,9
ДП „Завод „Радіореле”	0,2	0,5	0,5	0,2	0,5	0,2	2,1
ПАТ „Інгул”	0,1	0,4	0,4	0,1	0,4	0,1	1,5
ВАТ „Зміна”	0,2	0,5	0,5	0,2	0,6	0,2	2,2
ПАТ „Топаз”	0,4	0,5	0,5	0,3	1	0,3	3,0
ПАТ „Граніт”	0,1	0,4	0,4	0,1	0,5	0,2	1,7
Усього	1,4	3,5	3,5	1,5	4,1	1,2	15,2

*Складено автором за даними експертного опитування

трибьютор электронных компонентов? [Электронный ресурс] / В. П. Петропавловский // Компоненты и технологии. – 2001. – № 1. – С. 16 – 18. – Режим доступа : http://www.compitech.ru/html.cgi/archiv/02_01/stat_16.htm. 3. **Покровский И.** Трудный ребёнок? [Электронный ресурс] / И. Покровский // Живая электроника России – 2006. – С. 32 – 37. – Режим доступа : <http://www.russianelectronics.ru/leader-r/review/521/doc1630.html>. 4. **Амоша О. І.** Міжрегіональна економічна інтеграція на основі розвитку електронної промисловості / О. І. Амоша, С. Л. Передерій // Проблеми підвищення ефективності функціонування підприємств різних форм власності: сб. науч. тр. – Донецьк : ІЭП НАН України, 2010. – Вып. 3, т. 1. – С. 275 – 283. 5. **Горбулин В.** Україні нужна новая промышленная политика, которая бы отвечала национальным интересам / В. Горбулин // Зеркало недели. – 2010. – 15 янв. (№1). 6. **Падалко В. Г.** Программа развития конкурентоспособных направлений микроэлектроники в Украине (основные положения и задачи) / В. Г. Падалко, С. Г. Грищенко, В. В. Зубарев // Технология и конструирование в электронной аппаратуре. – 1999. – № 4. – С. 3 – 8. 7. **Федулова Л.** Кадрове забезпечення сфери науки і технологій – стратегічне завдання економічної політики України в посткризовий період / Л. Федулова // Економіст. – 2010. – № 2. – С. 16 – 20.

Передерій С. Л. Питання розвитку електронної промисловості України на інноваційній основі

В статті узагальнена інформація щодо стану та інноваційної діяльності підприємств з виробництва електричного, електронного та оптичного устаткування, яка використана для розробки питань розвитку електронної промисловості України. Завдяки сценарному підходу визначено типологізацію підприємств електронної промисловості щодо різного рівня їх значущості у розвитку електронної промисловості. Виходячи з підходу до електроніки як до науки та процесу, розглянуто державну політику та пріоритети розвитку наукового та виробничого потенціалу електронної промисловості. Обґрунтовано необхідність їх об'єднання у рамках стратегії розвитку електронної промисловості. Запропоновано галузеву інформаційну систему оцінки потенціалу електронної промисловості.

Ключові слова: електронна промисловість, інноваційний розвиток, потенціал електронної промисло-

вості, сценарний підхід, високотехнологічні підприємства.

Передерій С. Л. Вопросы развития электронной промышленности Украины на инновационной основе

В статье обобщена информация о состоянии и инновационной деятельности предприятий по производству электрического, электронного и оптического оборудования, используемая для разработки вопросов развития электронной промышленности Украины. Сценарный подход позволил определить типологизацию предприятий электронной промышленности по уровню их значимости в развитии электронной промышленности. Исходя из подхода к электронике как к науке и процессу, рассмотрена государственная политика и приоритеты развития научного и производственного потенциала электронной промышленности. Обоснована необходимость их объединения в рамках Стратегии развития электронной промышленности. Предложена отраслевая информационная система оценки потенциала электронной промышленности.

Ключевые слова: электронная промышленность, инновационное развитие, потенциал электронной промышленности, сценарный подход, высокотехнологичные предприятия.

Perederiy S. L. Questions of Development of Electronic Industry of Ukraine on Innovative Basis

In the article state information is generalized and innovative activity of enterprises on the production of electric, electronic and optical equipment, in-use for development of questions of development of electronic industry of Ukraine. Scenario approach allowed to define types enterprises of electronic industry on the level of their meaningfulness in development of electronic industry. Coming from going near electronics as to science and process, a public policy and priorities of development of scientific and production potential of electronic industry is considered. The necessity of their association is grounded within the framework of Strategy of development of electronic industry. The of a particular branch informative system of estimation of potential of electronic industry is offered.

Keywords: electronic industry, innovative development, potential of electronic industry, scenario approach, hi-tech enterprises.

Стаття надійшла до редакції 06.08.2013

Прийнято до друку 30.08.2013